

Exploring *Iran*
with the Spring Wind

برفندگی
بهار

www.ketab.ir

No part of this book may be reproduced in any form or by
any means without the written permission of the publisher.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به ناشر است.

استفاده از تصاویر بدون اجازه کتبی از ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.
دورنگار: ۲۲۰۸۸۰۰۴

موضوع: ایرانشناسی، گردشگری، تاریخ
طراحی تصاویر و گرافیک: مرتضی یاهو، سارا عنصری، محسن
شریعتی، میثم کشاورز

مدیریت و برنامه ریزی چاپ:
انتشارات دایره سبز - حمید متواضع

لبنو گرافی: نیکان پردازش
چاپ: لیانه

چاپ: طلعت ورنی چاپ

صفحه: تهران

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۴ تیراژ: ۵۰۰۰ نسخه

مرکز فروش: خانه فرهنگ و هنر گویا
تهران، خیابان کریمخان زند، پلاک ۱۳۹ تلفن: ۸۸۸۲۳۱۲۰

Printed in Iran
www.sunrisefilmco.com

سرشناسه: رضائیان، فرزین، ۱۳۳۹ -

عنوان و نام پدیدآور: بر فراز ایران با باد بهار /
Exploring Iran with the spring wind / تألیف فرزین رضائیان

عکاس حسین حضرتی سوئینی ... [و دیگران].

مشخصات نشر: تهران: فرزین رضائیان، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۲۲۵ ص: مصور (رنگی).

شابک: ۱۲۰۰۰۰۰ ریال ۴-۴۲۵۱-۶۰۰-۰۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: فارسی - انگلیسی.

یادداشت: عکاس حسین حضرتی سوئینی، جهانبخش مهربخش،
سعید محمودی ازناوه، افشین بختیار، مجتبی صالحزاده.

موضوع: عکس ها -- ایران

موضوع: ایران -- مصور

شناسه افزوده: سوئینی حضرتی، حسین، عکاس

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ب۶۴/ر۶۵۴ TR۶۵۴

[DSR ۱۴]

رده بندی دیویی: ۷۷۹/۹۹۵۵

[۹۵۵/۰۰۲۲۲]

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۰۷۷۰۲

فهرست

۱۱۲	کرمان	۹	دیباچه
۱۱۲	باغ شاهزاده: بهشتی در دل کویر	۱۸	دور نما
۱۱۶	قنات یا کاریز: آب گوارا در دل کویر سوزان	۲۰	تهران
۱۱۸	ارگ بم: بزرگترین شهر خشتی جهان	۲۰	برج میلاد
۱۲۰	بهترین پسته دنیا	۲۲	تهران در حال تحول
۱۲۲	میهمان نوازی ایرانی: زیباترین جهانیان	۳۲	تهران قدیم
۱۲۴	غذاهای متنوع ایرانی	۳۶	"اصفهان: نصف جهان"
۱۲۶	کاشان	۴۰	مسجد جامع
۱۲۶	خانه های سنتی ایرانی	۵۶	میدان نقش جهان
۱۳۳	خوزستان: گهواره تمدن	۶۰	سی و سه پل
۱۳۴	زیگورات عظیم چغازنبیل	۶۵	منار جنتان
۱۳۹	ایران: سرزمین اقوام و زبان های گوناگون	۶۸	کلیسای وانک و مسیحیان ایران
۱۴۷	شعر فارسی: نماد نبوغ ایرانیان	۶۸	ستایش داور دادگر یکتا در ایران
۱۴۹	شیراز: شهر سعدی و حافظ	۶۸	کلیمیان ایرانی
۱۵۶	شیراز: شهر گل و بلبل	۷۰	زرتشتیان ایرانی
۱۶۰	باغ های کوروش کبیر در پاسارگاد	۷۳	آتشکده اذرگشنسب در تخت سلیمان
۱۶۶	تخت جمشید	۷۴	کلیساهای معروف ارامنه در آذربایجان
۱۷۱	تخت جمشید در تخت جمشید	۷۸	تبریز: مُشکین مرز و بوم
۱۷۴	تخت جمشید: تیرین شهر زیر آفتاب	۷۸	بوستان ایل گلی
۱۸۱	کرانه دریای خزر: ۶۰۰ کیلومتر سرسبزی و خرمی	۸۰	بازار تبریز
۱۸۸	روستای مانیوله	۸۳	مقبره الشعرا
۱۹۰	لحظه ای دارم پر از دریا و موج	۸۶	مشهد: قلب آئینی - مذهبی ایران
۱۹۲	لحظه ای دارم پر از پرواز و اوج	۹۴	بادگیرهای نشتیفان
۲۰۰	ایران: سرزمینی کهن، سرزمینی اهورایی	۹۹	یزد: شهر بادگیرهای گوناگون
۲۰۹	پسین گفتار	۱۰۰	بادگیر باغ دولت آباد
۲۲۱	سپاسگزاری	۱۰۴	بقعه سید رکن الدین و تکیه امیرچخماق
۲۲۲	آفرینندگان: "بر فراز ایران با باد بهاری"	۱۰۸	کاروانسراهای قدیمی یزد
		۱۱۰	همراه با گردشگران در کویر مرکزی ایران

"واژه باید خود باد، واژه باید خود باران باشد..." (سهراب سپهری)

آرزوی تهیه این کتاب و فیلم همراه آن به سال‌ها پیش برمی‌گردد، به سال ۱۳۷۱ (۱۹۹۲ میلادی) یعنی بیش از ۲۰ سال پیش، زمانی که مشغول پژوهش و فیلمبرداری در موزه معماری و شهرسازی پاریس بودم و با کتابی آشنا شدم تحت عنوان *Au-dessus de Paris* یا "بر فراز پاریس". کتابی که به طرزی استادانه عکسهای هوایی بی‌نظیری از شهر پاریس را به تصویر کشیده بود.

در طول این سالیان هر از گاهی این کتاب را دوباره و چند باره ورق زده‌ام با این امید که روزی بتوانم با یاری همکاران اثری مشابه آن را نه در مورد تهران بلکه در مورد ایران "این سرای امید" تهیه و ارائه نمایم. کتاب حاضر نتیجه به ثمر رسیدن این آرزوی دیرین است.

این روایت تصویری، روایتگری می‌خواست، بکمال و سبکبار تا به راحتی در جای جای ایران حضور یابد، خواننده و بیننده را در فراز و فرود با خود همراه سازد و روایتی جدید از زاویه‌ای نو که کمتر دیده یا شنیده شده باشد ارائه نماید.

با توجه به اینکه در فرهنگ ما، باد نمادی از سبکبازی و سبکبالی، سیالی، همه‌جایی و در عین حال بی‌جایی، و همچنین حیرت و سفر و ترک تعلقات است، این مهم به باد سپرده شد.

در میان بادها اما، "باد بهاری" علاوه بر همه این مشخصات، بس فراز و بالاتر می‌رود و بوی خوش و رایحه‌ای دل‌نواز از ساحت قدسی را نیز با خود به ارمغان می‌آورد: بوی خوش تو هر که ز باد صبا شنید / از یار آشنا سخن آشنا شنید (حافظ)

و همین "باد بهاری" است که ابرهای باران را به تحرک و ترقم و می‌داند تا شک شوق بریزند و درخت و بوته و چمنزار را سیراب کنند تا به گفته مولانا چناران و درختان سرافرازی کرده و دست نیایش به سوی آسمان بلند کنند، در غیر این صورت

کی چناری کف گشاید در دعا؟ / کی چناری سر فشاند در هوا؟

پس چه بهتر که روایتگر ما نیز "باد بهاری" باشد تا ما را بر روی بالهای خیالی خرابه به - ماه، جای ایران ببرد و برای اولین بار از منظر و زاویه‌ای نوین مناظر و زیبایی‌های جدیدی از ایران عزیزمان را نشانمان دهد.

خاطره فیلم ارزشمند *The Lover's Wind* (ارائه شده در ایران با نام "باد صبا") که بیش از ۴۰ سال پیش توسط کارگردان فقید فرانسوی، لاموریس، ساخته شده این ایده را بیش از پیش تقویت نمود. با این تفاوت که فن آوری امروزی و استفاده از وسایل پروازی قابل‌تأمل از راه دور برای اولین بار در ایران فیلمبرداری و عکاسی از زوایایی را امکان پذیر نمود که قبلاً به هیچ وجه قابل انجام نبوده است.

بی تردید تهیه این مجموعه بدون همکاری و مشارکت گروه کثیری از اساتید و دست‌اندرکاران و همکاران بزرگوار میسر نبود. در اینجا از همه این عزیزان و همه هموطنان گرانقدری که با ابراز محبت و پشتیبانی معنوی موجب دلگرمی ما شدند، صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایم و همراه با همکاران و هم‌نوا با حافظ شیرین سخن از "باد بهاری" می‌خواهیم که درود ما را به یکایکشان برساند:

گر به سر منزل سلمی رسی ای باد صبا / چشم دارم که سلامی برسانی ز منش